

Νίκος Εγγονόπουλος, Ο Ορφέας του Υπερρεαλισμού - Μια σπουδαία έκθεση ζωγραφικής στο Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη

Αρχές Μαρτίου εγκαινιάστηκε από την Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, η έκθεση Νίκος Εγγονόπουλος. Ο Ορφέας του Υπερρεαλισμού, στο Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη.

Τι θα δείτε όταν βρεθείτε εκεί; Εκατόν σαράντα οκτώ και πλέον πολύτιμα έργα του Εγγονόπουλου, δανεισμένα από τις συλλογές του Ιδρύματος Ωνάση, της Alpha Bank, του Τελλογλείου Ιδρύματος Τεχνών Α. Π. Θ., της Δημοτικής Πινακοθήκης Ρόδου, της Λεβεντείου Πινακοθήκης, καθώς και πολλών ιδιωτικών συλλογών, όπως του Δ. Ν. Π., του κυρίου Κρίτωνα Ιωαννίδη, της κυρίας Ειρήνης Παναγοπούλου, του κυρίου Μπάμπου και της κυρίας Άντζελας Οικονομίδου και του Μ. Μ., ολοκληρώνουν τη φυσιογνωμία της μεγάλης αυτής έκθεσης. Κορυφαίοι πίνακες όπως οι Ορφεύς, Ερμής και Ευρυδίκη, 1949, Αργώ, 1948, Ορφεύς, 1957, Οι Αδιάφθοροι, 1967, Ο ζωγράφος και το μοντέλο του, 1970, Ορφεύς, 1968, Ομηρικό με τον ήρωα, 1938, Ολυμπία, 1970, Ο Μερκούριος Μπούας, 1971, Nico hora nuit, 1939, Συναυλία, 1960, Ο Καβάφης, 1948, Καζανόβας, 1968, Μεσογειακή Μούσα, 1984, Οι αδιάφθοροι, 1967, μεταξύ των άλλων, αποκαλύπτουν το πολυεπίπεδο έργο του.

Ο Νίκος Εγγονόπουλος, για όσους δεν γνωρίζουν γεννήθηκε στην Αθήνα το 1907 και πέθανε το 1987. Σπούδασε στη ΔΣΚΤ με δασκάλους τους Κωνσταντίνο Παρθένη, Δημήτριο Μπισκίνη, Θωμά Θωμόπουλο και Γιάννη Κεφαλληνό. Στη συνέχεια, χάρη στην μαθητεία του κοντά στο Φώτη Κόντογλου και τον καθηγητή Αλέξανδρο Ξυγόπουλο ήλθε σε επαφή με την παράδοση και την ουσία της Βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης. Το 1967 διορίστηκε καθηγητής στην έδρα της ζωγραφικής στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Μετσόβειου Πολυτεχνείου, όπου από τα τέλη της δεκαετίας του 1930 εργαζόταν ως επιμελητής. Το 1939 παρουσίασε την πρώτη ατομική του έκθεση, στην οικία του Ν. Καλαμάρη, προκαλώντας τις έντονες αντιδράσεις της κριτικής, και ακολούθησε σειρά ατομικών παρουσιάσεων και συμμετοχών σε ομαδικές και διεθνείς εκθέσεις. Το 1954 εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Μπιενάλε της Βενετίας και ένα χρό-

νο αργότερα πήρε μέρος στην Μπιενάλε του Σάο Πάολο. Το 1958 τιμήθηκε με το Α΄ Βραβείο Ποίησης του Υπουργείου Παιδείας και το 1966 του απονεμήθηκε ο Χρυσός Σταυρός του Γεώργιου Α΄ για το ζωγραφικό του έργο. Οι ποιητικές του συλλογές και η σκηνογραφική του δουλειά, με τη δύναμη της προσωπικής του έκφρασης στερεώνουν τον πολιτισμό.

Η κυρία Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ γράφει, μεταξύ άλλων, στον ομότιτλο κατάλογο της έκθεσης: «Αν με ρωτούσαν ποιος είναι για μένα ο απόλυτος υπερρεαλιστής (δεν λέω σουρεαλιστής για να μην στρεβλώσω την έννοια του όρου), ξένος ή Έλληνας, αδίστακτα θα απαντούσα ο Νίκος Εγγονόπουλος. Έκανε τη λέξη ως ποιητής και την εικόνα ως ζωγράφος να υπακούσουν στη δική του σύνταξη και γραμματική και να συνθέτουν μια ιδιαίτερη στοχαστική και αισθητική πραγματικότητα.

Ο επιμελητής της έκθεσης, Τάκης Μαυρωτάς, επισημαίνει στον ίδιο κατάλογο: «Ο Εγγονόπουλος με λογισμό και όραμα, κινείται από το παρόν στο παρελθόν, από το όνειρο στον μύθο και από την πραγματικότητα στη φαντασίωση. Αδιαπραγμάτευτα εικρινής και ανιδιοτελής απέναντι στη ζωή, αντιμετώπισε με θάρρος τους επικριτές και πολέμιούς του, αντιπαραθέτοντας τη ζωγραφική και την ποίησή του, οι οποίες είναι έντονα συνδεδεμένες με τα όνειρα και τους ονειρικούς μηχανισμούς, με το παράλογο και τη "ζούρλια", μια λέξη που συχνά χρησιμοποιούσε ο ίδιος. Αυτό το μυστηριακό σύμπαν εκφράζει τη δική του αλήθεια, έναν απέραντο κόσμο, που αντανάκλα το πάθος του για καθετί ωραίο, αλλά και την κριτική του στάση απέναντι στα μεγάλα λάθη. Έτσι, οι μνήμες από τα δύσκολα χρόνια της κατοχής έγιναν εικόνες και στίχοι με ενάργεια και συναισθηματική ένταση.

INFO

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 19 Ιουνίου 2022
Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη
Βασ. Σοφίας 9 και Μέρλιν 1, 10671, Αθήνα.
Τ: 210-3611206, Ε: info@thf.gr, www.thf.gr